
7. AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár ebben az évben is tovább gyarapította állományát, folytatta a begyűjtött anyag feldolgozását és ellátta a levéltári kutató- és ügyfélszolgálatot (az utóbbit leginkább az MTA Titkársága részére).

Az iratállomány növekedése az előző évekhez képest csökkent, 9,12 ifm anyagot vettünk át, mert 2021. január 1-jétől már létrejött az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztályán belül a központi irattár, így csak néhány régi anyagot vettünk át az MTA Titkárság Fejezeti és Intézeti Pénzügyek Osztályáról és a Doktori Tanács Titkárságáról. Az év végére az iratállomány mennyisége elérte a 3 903,37 ifm-t.

Folytatódott a Borospincében levő anyag (főtitkárhelyettesek iratai és a Társadalomtudományi Főosztály iratai) fertőtlenítése, november-december folyamán kiválogattuk a fertőtlenítésre küldendő anyagot, kiszedtük a fém tűzőket és a műanyag dossziékat, illetve a fölös példányokat az anyagból, és előrendezve küldtük az anyagot a Pre-Con Kft-nek. Így sikerült 13 ifm anyagot fertőtleníttetni.

Az év folyamán NKA pályázatból digitalizáltuk a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi ülésének 1950-1958 közötti iratait. Ez az anyag jól mutatja be az Akadémia 1950-58 közötti történetét, mivel az 1949-es akadémiai törvénnyel átszervezett Akadémián az Elnökség lett az MTA vezető szerve. Az Elnökség felügyelte a tudományos osztályok munkáját, és az Akadémia gazdasági ügyeinek intézése, a költségvetés osztályok közötti szétosztása szintén az elnökség hatáskörébe tartozott. A digitalizálással – a közelgő 200 éves évfordulóra készülve – a kutatók széles rétege kapott segítséget az Akadémia történetének kutatásához.

2022-ben megindult a Magyar Tudományos Akadémia és Könyvtára 200 éves évfordulójának megünneplését előkészítő kutatómunka, az első kötetek szerkesztése és megírása, így az MTA elnökeit és főtitkárait bemutató kötethez komoly kutatások folytak a levéltárban. A kötethez a levéltár munkatársai közül Zsidi Bernát Láng István főtitkári tevékenységéről készített tanulmányt.

A levéltár rendező munkája is az MTA 200 éves évfordulójához kapcsolódott, a régi, nem megfelelő és félig tele dobozokból új savmentes dobozokba tettük a főtitkári anyag 1950-1970 közötti részét, és elkészült ehhez az új raktári jegyzék is. Folytattuk az 1970 utáni elnöki anyag rendezését is, és a főtitkári értekezletek rendezését, amelyet kiegészít a főtitkári értekezlet napirendi pontjainak jegyzéke.

Hay Diana felkérést kapott a *NŐK A TUDOMÁNY FELLEGVÁRÁBAN Kutatói életutak a Magyar Tudományos Akadémián 1951-2021* munkacímmel készülő kötet szerkesztésére (Palasik Máriaival és Schadt Máriaival együtt). A kötetben a Magyar Tudományos Akadémián fokozatot (tudomány doktora, illetve MTA doktora) szerzett nők pályaképei lesznek. Az életrajzok megírásához szintén sok kutató használta a levéltár anyagát.

Az előbb említett kutatási témák mind növelték a levéltári kutatóforgalmat, így 2022-ben 52 kutató (ebből 6 külföldi) kért és kapott kutatási engedélyt. A kutatók 218 alkalommal 742 raktári egységnyi anyagot kaptak kézhez és 34 oldal másolatot készítettünk részükre. 6 fotójegyet állítottunk ki és 104 esetben írásbeli választadtunk nekik.

Az ügyfélszolgálati statisztika a következő volt: az MTA Titkárságának (és más érdeklődőnek) 65 esetben (ebből 58 esetben írásban is) adtunk felvilágosítást vagy kerestünk elő iratot. Munkaviszony-igazolásához 12 esetben kerestünk elő anyagot vagy írtunk levelet arról, hogy hol található az anyag.

Az év folyamán sikerrel lezajlott – ELTE BTK Modernkori Magyarország Doktori programja keretében – Zsidi Bernát PhD dolgozata egyik fejezetének a bemutatása (címe: Rehabilitáció az Akadémián 1988-1994). A dolgozat elsősorban az Akadémiai Levéltár anyagára épül.

Hay Diana és Zsidi Bernát július 11-13-a között részt vett Székesfehérváron a Levéltáros vándorgyűlésen.

A Levéltári Szakfelügyelet 2022. évi ellenőrzési programjának megfelelően lezajlott a levéltári raktárak minősítése. A szakfelügyelő a Levéltár törökbálinti raktárait, illetve a MTA székházában található kutatódolgozószobának is használt raktárat megfelelőnek, levéltári anyag tárolására alkalmasnak minősítette. Az MTA Székház alagsori raktárát (Borospince) továbbra is levéltári anyag tárolására alkalmatlannak minősítette, de örömmel vette tudomásul, hogy az iratanyag fertőtlenítése folyik és folyamatosan kerül ki az anyag a törökbálinti raktárba.

